Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000408

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН від 26.02.2026 №375

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоус Василь Васильович

2. Vasyl V. Bilous

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-4438-4710

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 12.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2025

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 20.149.01

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.11.91, 10.11.09, 10.09.91, 10.09.09

Тема дисертації:

1. Вплив правових концепцій українських політичних партій на державотворчі процеси кінця XIX – початку XX ст.

2. The influence of legal concepts of Ukrainian political parties on state-building processes in the late 19th – early 20th centuries.

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено комплексне історико-правове дослідження правових доктрин українських політичних партій кінця XIX – початку XX ст., спрямоване на реконструкцію їх змісту, механізмів і принципів державотворення та встановлення їхнього впливу на формування національної моделі влади, конституціоналізму й політичної організації українського суспільства. Встановлено, що розвиток української державно-правової думки відбувався у полі взаємодії зовнішніх (імперські правові режими Російської та Австро-Угорської імперій) та внутрішніх чинників (еволюція національної свідомості, діяльність інтелігенції, формування політичних організацій). Аргументовано, що становлення політичних партій було не лише організаційним процесом, а й інтелектуально-правовим явищем, у межах якого ідеологічні парадигми консерватизму, лібералізму, соціалізму й націоналізму сформували базовий набір правових категорій – народний суверенітет, парламентаризм, громадянські права, місцеве самоврядування, соціальну

справедливість. Доведено, що правові ідеї, сформульовані в партійних програмах, стали концептуальним підґрунтям державотворчих актів Української революції 1917–1921 рр., зокрема Універсалів і Конституції УНР 1918 р., «Тимчасового основного закону» ЗУНР та законодавчих ініціатив національних урядів. Аргументовано, що політичні партії виступили ключовими носіями модерної української державницької доктрини, сформувавши фундаментальні принципи національного суверенітету, соборності, демократичної республіканської форми правління та пріоритету прав людини. Зроблено висновок, що реконструйована партійно-правова спадщина є важливим інтелектуальним ресурсом сучасної державної політики, досвід якої доцільно інтегрувати у сучасні нормативні, освітні та інституційні практики з метою зміцнення демократичної правової культури та тяглості національної правової традиції.

2. The dissertation presents a comprehensive historical and legal study of the legal doctrines of Ukrainian political parties in the late 19th and early 20th centuries, aimed at reconstructing their content, mechanisms, and principles of statehood and establishing their influence on the formation of the national model of power, constitutionalism, and political organization of Ukrainian society. It has been established that the development of the Ukrainian state and legal thought occurred in the context of interaction between external (the imperial legal regimes of the Russian and Austro-Hungarian empires) and internal factors (the evolution of national consciousness, the activities of the intelligentsia, and the formation of political organizations). It is argued that the formation of political parties was not only an organizational process, but also an intellectual and legal phenomenon, within which the ideological paradigms of conservatism, liberalism, socialism, and nationalism formed a basic set of legal categories popular sovereignty, parliamentarism, civil rights, local self-government, and social justice. It has been proven that the legal ideas formulated in party programs became the conceptual basis for the state-building acts of the Ukrainian Revolution of 1917–1921, in particular the Universal Declarations and the Constitution of the Ukrainian People's Republic of 1918, the “Provisional Basic Law” of the Western Ukrainian People's Republic, and the legislative initiatives of national governments. It is argued that political parties were the key bearers of the modern Ukrainian state doctrine, forming the fundamental principles of national sovereignty, unity, a democratic republican form of government, and the priority of human rights. It is concluded that the reconstructed party-legal heritage is a vital intellectual resource for contemporary state policy, the experience of which should be integrated into modern regulatory, educational, and institutional practices in order to strengthen democratic legal culture and the continuity of the national legal tradition.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Білоус В.В. Українські політичні партії кінця XIX – початку XX ст. як інституційні носії правової ідеології: генеза, концепти, державотворче значення. Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2015. Вип. 11. С. 380-384.
- Білоус В.В. Ідеологічні засади українського партогенезу кінця XIX – початку XX ст. Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2015. Вип. 12. С. 491-496.

- Білоус В.В Програмні засади Русько-Української Радикальної Партії як чинник формування правових концепцій українського державотворення кінця XIX ст. Knowledge, Education, Law, Management (KELM). 2025. № 2 (70). С. 179-183.
- Білоус В.В. Права людини у партійних програмах українських політичних сил кінця XIX – початку XX ст.: історико-правовий аналіз. Науковий вісник публічного та приватного права. 2025. Вип. 3. С. 9-15.
- Bilous V. Institutional continuity of the legal ideas of Ukrainian political parties in the context of the national legal tradition. Entrepreneurship, Economy and Law. 2024. № 3. P. 61-67.
- Білоус В.В. Рецепція західноєвропейських правових доктрин у програмних засадах українських політичних партій. Реформування українського законодавства: проблемні питання та шляхи їх вирішення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 07–08 лютого 2024 р. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2024. С. 9-11.
- Білоус В.В. Ідея народного суверенітету в правовій доктрині українських партій кінця XIX – початку XX ст. Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки: вітчизняний та зарубіжний досвід: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 18–19 вересня 2024 р. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2024. С. 43-45.
- Білоус В.В. Правові концепції українських політичних партій як фактор модернізації державотворчих процесів кінця XIX – початку XX ст. Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 18–19 лютого 2025 р. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2025. С. 32–35.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проєкти нормативно-правових документів; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: встановлення впливу механізмів і принципів державотворення на формування національної моделі влади, конституціоналізму та політичної організації українського суспільства.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U002342; 0111U006673

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ілин Любомир Михайлович
2. Liubomyr M. Ilyn

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4319-2327

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каленюк Оксана Миколаївна

2. Oksana M. Kaleniuk

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3443-8209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський фінансово-комерційний кооперативний коледж імені С. Граната

Код за ЄДРПОУ: 05508329

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дурнов Євген Сергійович

2. Yevhen S. Durnov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8142-9340

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Міністерство внутрішніх справ України

Код за ЄДРПОУ: 00032684

Місцезнаходження: вул. Академіка Богомольця, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Луцький Мирослав Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Луцький Мирослав Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Короєд Сергій Олександрович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна